

คู่มือการประเมินนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. บทนำและความเป็นมา

๑.๑ บทนำ

คุณภาพการศึกษาเป็นคำที่มีความหมายกว้าง ขึ้นอยู่กับมุมมองของนักการศึกษาว่าจะมองในมิติส่วนใหญ่มีกี่มิติ คือ ๑) คุณภาพของทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงคุณภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ๒) คุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอน และ ๓) คุณภาพของผลผลิต นอกจากนี้ยังอาจหมายถึงความคาดหวังของชุมชนที่เห็นได้จากการที่มีการกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาร่วมกันและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง กระทำได้หลายทาง การยกย่อง เชิดชู ให้ขวัญกำลังใจ และประกาศให้สาธารณชนรับทราบอย่างแพร่หลาย ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ไม่มีความล้มเหลว ดังจะเห็นได้จากการดำเนินงานคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน

๑.๒ ความเป็นมา

งานคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทานนี้เกิดขึ้นจากน้ำพระทัยอันเปี่ยมด้วยพระเมตตาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ที่ทรงมีพระราชปราชญ์แต่ ๔ พฤษฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ม.ล.ปิ่น มาลากุล) ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียน ประจำปีการศึกษา ๒๕๐๖ และพระราชทานรางวัลแก่โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ซึ่งจัดการศึกษาดีเด่น ใจความของพระราชปราชญ์มีว่า **มีนักเรียนจำนวนมาก ซึ่งมีความประพฤติดีและมีความมานะพยายามศึกษาเล่าเรียนได้ผลดี รวมทั้งมีโรงเรียนซึ่งจัดการศึกษาดี จนนักเรียนได้รับผลการเรียนดีเป็นส่วนรวม นักเรียนและโรงเรียนที่มีคุณสมบัติดังกล่าวสมควรจะได้รับรางวัลพระราชทานและทรงยินดีจะพระราชทานรางวัลให้** กระทรวงศึกษาธิการ (โดยกรมวิชาการ ซึ่งเป็นหน่วยงานในขณะนั้น) ได้น้อมนำพระราชปราชญ์มาพิจารณา ดำเนินการด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น และถือเป็นภารกิจสำคัญที่ปฏิบัติสืบต่อมาจนถึงทุกวันนี้ เพราะนอกจากจะเป็นโอกาสอันดีในการทำกิจกรรมที่สนองพระราชปราชญ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้ว รางวัลพระราชทานยังเป็นเครื่องกระตุ้นให้เกิดการพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาของชาติให้ดียิ่งขึ้นด้วย จึงเป็นที่ตระหนักชัดว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทรงเล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริมการศึกษาของชาติ พระราชทานขวัญกำลังใจแก่นักเรียน นักศึกษาที่มีความประพฤติดี มีผลการเรียนดี ตลอดถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้มาตรฐานดีเยี่ยมด้วยการพระราชทานรางวัล ซึ่งในระยะแรกพระราชทานด้วยพระองค์เอง จวบจนบัดนี้เป็นเวลา เกือบ ๔๗ ปี กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการและพัฒนางานมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน มีนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ไปแล้วกว่า ๓,๐๐๐ คน มีสถานศึกษาที่เป็นผู้นำทางวิชาการเป็นแบบอย่างให้สถานศึกษาอื่น ๆ ศึกษาดูงานได้ประมาณ ๒,๔๐๐ กว่าแห่ง

ในการคัดเลือกนั้น แต่เดิมกระทรวงศึกษาธิการคัดเลือกนักเรียนจากกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ. ๕) ที่สอบได้ลำดับที่ ๑ – ๕๐ ของประเทศ และให้รางวัลแก่โรงเรียนที่มีนักเรียนได้รับรางวัลพระราชทานมากที่สุด ต่อมามีการพิจารณาเพิ่มประเภทรางวัล จำนวนรางวัลมากขึ้น ปัจจุบันมีรางวัลพระราชทานสำหรับนักเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๓ ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกรางวัลตามระดับและขนาดของสถานศึกษา การคัดเลือกใช้วิธีการประเมินตามแบบประเมินที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำขึ้น การประเมินใช้การสังเกต สัมภาษณ์ และพิจารณาหลักฐานและหรือร่องรอยที่ปรากฏ โดยมีรายการประเมินและเกณฑ์กำหนดไว้ชัดเจน

งานคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานนี้ เป็นงานที่มีเกียรติ เป็นสิริมงคล สมควรที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการด้วยความรอบคอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินและคัดเลือก คณะกรรมการต้องกระทำอย่างมีหลักเกณฑ์ บริสุทธิ์ ยุติธรรม ใช้ความสามารถและดุลพินิจในการพิจารณาตัดสินผลอย่างถูกต้องตามหลักการ มีใจเป็นกลาง ไม่นิยมเอียงไปฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เพื่อให้ได้บุคคลหรือสถานศึกษาที่สมควรได้รับรางวัลพระราชทานอย่างแท้จริง

นักเรียนที่ผ่านการตัดสินต้องมีสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความยอดเยี่ยมดีเด่น ได้อย่างชัดเจนและดีจริง ทุกคนต้องตระหนักไว้เสมอว่ารางวัลพระราชทานเป็นสิ่งที่ทรงคุณค่าและเป็นเกียรติประวัติต่อผู้รับอย่างสูงสุด คุณความดีจะถูกประกาศและเผยแพร่ไปยังสาธารณชนทั่วไป สมควรที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องกระทำอย่างรอบคอบ และผู้ที่ได้รับรางวัลไปแล้วจะต้องดำรงรักษาคุณความดีนั้นให้ยาวนานสืบไป

๒. คุณสมบัติของนักเรียน

ในแต่ละปีการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจะออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์ และแนวทางการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน กำหนดคุณสมบัติของนักเรียนที่มีสิทธิ์ได้รับการประเมินและคัดเลือกเพื่อเข้ารับพระราชทาน ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ไว้ดังนี้

๒.๑ สถานภาพทางการศึกษา

เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาระดับที่ส่งเข้ารับการประเมินและคัดเลือก และได้เข้าศึกษาอยู่ในระดับดังกล่าวเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือ ๒ ภาคเรียน กล่าวคือ

ถ้าส่งเข้าคัดเลือกระดับประถมศึกษา หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้น ป. ๔ - ๕ - ๖

ถ้าส่งเข้าคัดเลือกระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้น

ม. ๒ - ๓

ถ้าส่งเข้าคัดเลือกระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้น

ม. ๕ - ๖

๒.๒ ผลการเรียน ผลงาน

เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และมีระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมทุกภาคเรียน(GPA) ไม่ต่ำกว่า ๒.๗๕

หมายเหตุ ในการประเมินหากพบว่านักเรียนมีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามที่กำหนดในข้อ ๒.๑ และ ๒.๒ ให้ถือว่าหมดสิทธิ์ในการเข้ารับการคัดเลือก

๒.๓ คุณลักษณะพื้นฐาน

นักเรียนทุกระดับต้องมีคุณลักษณะพื้นฐานที่ดีใน ๕ องค์ประกอบ ดังนี้

- ๑) การศึกษาเล่าเรียน
- ๒) การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน
- ๓) สุขภาพอนามัย
- ๔) ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรมที่สำคัญ
- ๕) การอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

๒.๔ กิจกรรม/ผลงานดีเด่น

นักเรียนต้องมีกิจกรรม/ผลงานดีเด่นที่มีคุณประโยชน์ มีคุณภาพ แสดงออกถึงความมีคุณธรรมดีงามและสร้างสรรค์เป็นที่ยอมรับ มีหลักฐานแสดงชัดเจน กิจกรรม/ผลงานดีเดิมนั้นสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีเผยแพร่ในวงกว้างได้

๓. แนวปฏิบัติในการประเมินและคัดเลือก

ในการประเมินและคัดเลือกนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน มีรายละเอียดการดำเนินงานโดยลำดับดังนี้

๓.๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและคัดเลือก

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ก. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย

๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ประธาน
๒) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมาย	รองประธาน
๓) ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
๔) ผู้แทนหน่วยงานต่างๆที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ฯ นั้น	กรรมการ

- ๕) นักวิชาการศึกษา / ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรรมการ
 - ๖) นักวิชาการ ที่ประธานเห็นสมควร กรรมการและเลขานุการ
- คณะกรรมการอำนวยการชุดนี้ทำหน้าที่ วางแผนการประเมิน กลั่นกรองผลการประเมิน และเสนอผลไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่รับผิดชอบการคัดเลือกระดับจังหวัด

ข. คณะกรรมการประเมิน ให้ประธานคณะกรรมการอำนวยการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินนักเรียน จำนวน ๓ หรือ ๕ คน ประกอบด้วย

- ๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา / รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประธาน
- ๒) ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รองประธาน
- ๓) ผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่นั้น กรรมการ
- ๔) นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรรมการ
- ๕) นักวิชาการศึกษา / ผู้ที่ประธานเห็นสมควร กรรมการและเลขานุการ

ระดับจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร)

ก. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย

- ๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ที่ได้รับเลือก) ประธาน
- ๒) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ที่เหลือ) รองประธาน
- ๓) ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ
- ๔) ผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในจังหวัดนั้น กรรมการ
- ๕) นักวิชาการศึกษา/ ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรรมการ
- ๖) นักวิชาการศึกษาในเขตพื้นที่ที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับเลือกเป็นประธาน ที่ประธานเห็นสมควร กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการอำนวยการชุดนี้ทำหน้าที่ วางแผนการประเมิน กลั่นกรองผลการประเมิน และเสนอผลไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นศูนย์การประสานงานระดับกลุ่มจังหวัด

ข. คณะกรรมการประเมิน ให้ประธานคณะกรรมการอำนวยการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินนักเรียน จำนวน ๓ หรือ ๕ คน ประกอบด้วย

- ๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา /

	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ประธาน
๒)	ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	รองประธาน
๓)	ผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในจังหวัดนั้น	กรรมการ
๔)	นักวิชาการการศึกษา/ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	กรรมการ
๕)	นักวิชาการการศึกษา / ผู้ที่ประธานเห็นสมควร	กรรมการและเลขานุการ

หมายเหตุ การแต่งตั้งประธานเพื่อการดำเนินการคัดเลือกระดับจังหวัดนี้ ให้เขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต (กรณีจังหวัดที่มีหลายเขต) ตกลงเลือกผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคนใดคนหนึ่งเป็นประธานและต้องไม่เป็นเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกับที่ดำเนินการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด และจะต้องประกาศให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับรู้ร่วมกัน

ระดับกลุ่มจังหวัด

ก. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย

๑)	ผู้เชี่ยวชาญสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ประธาน
๒)	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับเลือก ให้เป็นศูนย์ประสานงานการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด	รองประธาน
๓)	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตในกลุ่มจังหวัดนั้น	กรรมการ
๔)	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับเลือก ให้เป็นศูนย์ประสานงานการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานรางวัลพระราชทาน (จำนวน ๑ คน)	กรรมการ
๕)	ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
๖)	ผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในกลุ่มจังหวัดนั้น	กรรมการ
๗)	ประธานคณะกรรมการประเมินทุกคณะ	กรรมการ
๘)	นักวิชาการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการ
๙)	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่ฯ ที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับเลือกเป็น รองประธาน	กรรมการและ เลขานุการ

- ๑๐) นักวิชาการศึกษาในเขตพื้นที่ที่ผู้อำนวยการ
ได้รับเลือกเป็นรองประธาน ที่ประธานเห็นสมควร กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการอำนวยการชุดนี้ทำหน้าที่ วางแผนการประเมิน แต่งตั้งคณะกรรมการ
ประเมิน กลั่นกรองผลการประเมิน และเสนอผลไปยังคณะกรรมการดำเนินงานคัดเลือกนักเรียน และ
สถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข. คณะกรรมการประเมิน

ส่วนกลาง ให้ประธานคณะกรรมการอำนวยการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน
นักเรียน จำนวน ๓ หรือ ๕ คน ประกอบด้วย

- ๑) ผู้ที่ประธานคณะกรรมการอำนวยการเห็นสมควร ประธาน
๒) ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ
๓) ผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในกลุ่มจังหวัดนั้น กรรมการ
๔) นักวิชาการศึกษา / ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบ
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรรมการ
๕) นักวิชาการศึกษา / ผู้ที่ประธานเห็นสมควร กรรมการและเลขานุการ

ส่วนภูมิภาค ให้ประธานคณะกรรมการอำนวยการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน
นักเรียน จำนวน ๓ หรือ ๕ คน ประกอบด้วย

- ๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา / รองผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประธาน
๒) ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ
๓) ผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งอยู่ในกลุ่มจังหวัดนั้น กรรมการ
๔) นักวิชาการศึกษา / ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบ
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรรมการ
๕) นักวิชาการศึกษา / ผู้ที่ประธานเห็นสมควร กรรมการและเลขานุการ

หมายเหตุ

การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินนักเรียนระดับจังหวัด หรือระดับกลุ่มจังหวัดก็ตาม ต้อง
ไม่แต่งตั้งบุคคลที่เคยเป็นกรรมการประเมินนักเรียนซ้ำกับที่เคยประเมินมาแล้วไม่ว่าในระดับเขตพื้นที่

การศึกษาหรือระดับจังหวัด (ตัวอย่าง เช่น นาย ก. ประเมินนักเรียน (เด็กชายดี รักเรียน) ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาแล้ว ต้องไม่เป็นกรรมการประเมินนักเรียน (เด็กชายดี รักเรียน) ในระดับจังหวัด และระดับกลุ่มจังหวัด อีก)

๓.๒ ขั้นตอนการคัดเลือกนักเรียน (ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ทุกขนาด ทุกสังกัด) ดำเนินการดังนี้

ส่วนกลาง (เฉพาะกรุงเทพมหานคร) ดำเนินการดังนี้

- (๑) สถานศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานคัดเลือกนักเรียนของตน ระดับการศึกษาละ ๑ คน ส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตที่สถานศึกษาตั้งอยู่
- (๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครแต่ละเขตพื้นที่ประเมินและคัดเลือกนักเรียนตามระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษา ขนาดละ ๑ คน ส่งให้สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (๓) สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการประเมินและคัดเลือกนักเรียนตามระดับและขนาดสถานศึกษา โดยเรียงลำดับนักเรียนที่เข้ารับการคัดเลือกแต่ละระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษาทุกแห่งตามผลคะแนนการประเมินจากลำดับนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดลงมาถึงต่ำสุด

ส่วนภูมิภาค ดำเนินการดังนี้

- (๑) สถานศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คัดเลือกนักเรียนของตนระดับการศึกษาละ ๑ คน ส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตที่สถานศึกษาตั้งอยู่
- (๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละเขตพื้นที่ประเมินและคัดเลือกนักเรียนตามระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษา ขนาดละ ๑ คน ส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดที่ผู้อำนวยการได้รับเลือกเป็นประธานการคัดเลือกระดับจังหวัด (กรณีจังหวัดที่มีหลายเขต)
- (๓) คณะกรรมการระดับจังหวัดประเมินและคัดเลือกนักเรียนตามระดับและขนาดสถานศึกษา ขนาดละ ๑ คน ส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นศูนย์ประสานงานการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด นั้น
- (๔) คณะกรรมการระดับกลุ่มจังหวัดดำเนินการประเมินและคัดเลือกนักเรียนตามระดับและขนาดสถานศึกษา โดยเรียงลำดับนักเรียนที่เข้ารับการคัดเลือกแต่ละระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษาทุกแห่งตามผลคะแนนการประเมินจากลำดับนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดลงมาถึงต่ำสุด

คณะกรรมการระดับกลุ่มจังหวัด ส่งผลการประเมิน พร้อมแนบแบบประเมินที่กรอกคะแนนของคณะกรรมการประเมินรายคนและฉบับสรุปรวม (ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป พร้อมติดรูปถ่ายแบบรายงาน ก. แบบรายงาน ข. แบบ พร.๑ และแบบ พร. ๒) พร้อมทั้งเอกสารประกอบอื่นๆ

เช่น **เพิ่มสะสมผลงานของนักเรียน ฯลฯ** ส่งไปยัง สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเสนอให้คณะกรรมการดำเนินงานคัดเลือกนักเรียน และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาตรวจสอบและเสนอผลต่อคณะกรรมการอำนวยการระดับกระทรวงศึกษาธิการ ตามจำนวนรางวัลที่กำหนดต่อไป

วิธีการประเมินและคัดเลือก ให้ดำเนินการตามแบบประเมินและคู่มือการประเมินนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างเคร่งครัดทุกขั้นตอน

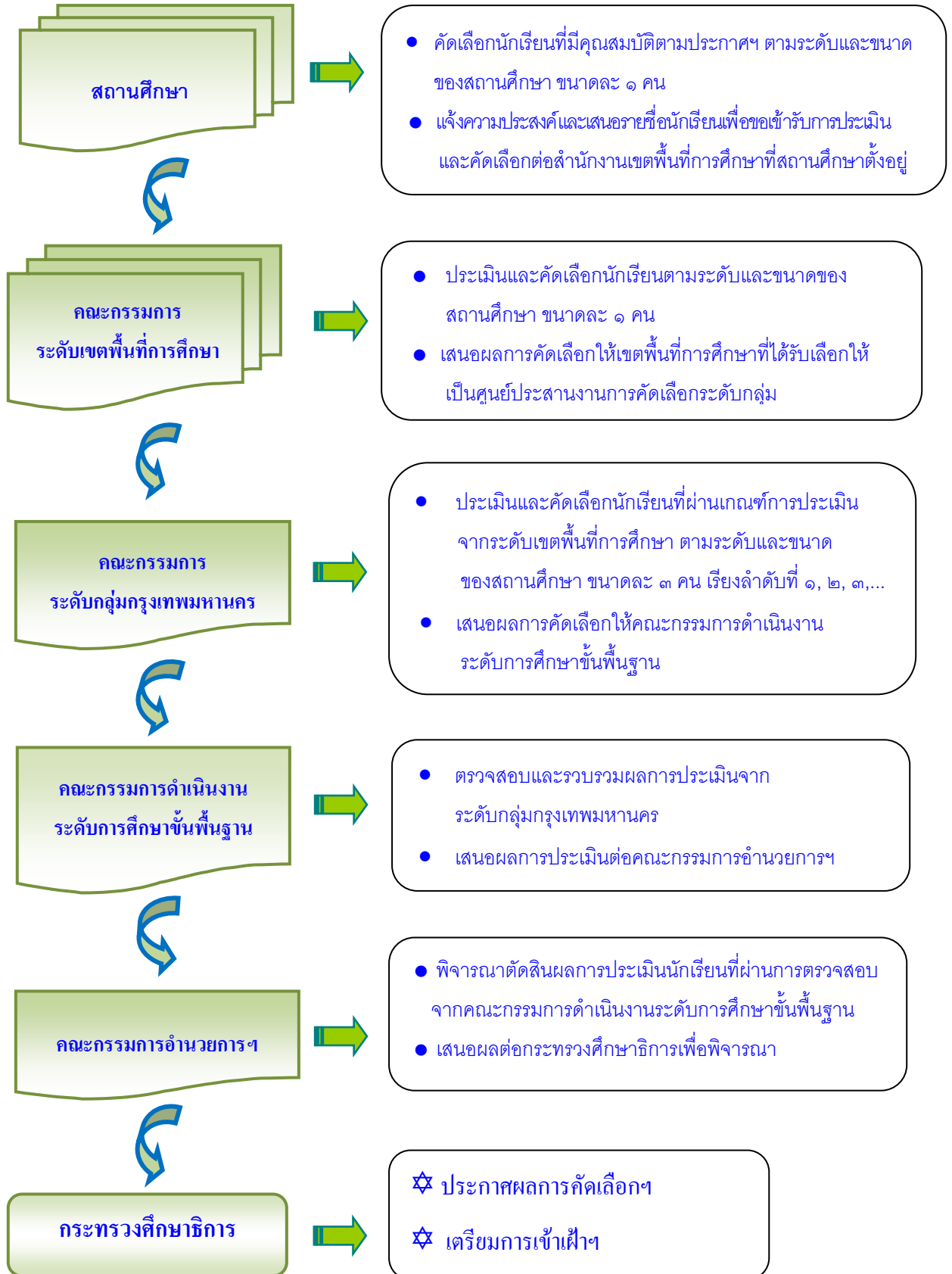
หมายเหตุ

๑) ในกรณีที่**ไม่มี**นักเรียนเข้ารับการประเมิน หรือ**มี**นักเรียนเข้ารับการประเมิน **แต่ไม่ผ่านเกณฑ์** ให้ระบุให้ชัดเจนว่า **“ไม่มีนักเรียนเข้ารับการประเมิน”** หรือ **“นักเรียนที่เข้ารับการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์”**

๒) ก่อนส่งผลการประเมินและเอกสารประกอบการพิจารณา ไปยัง สำนักทดสอบทางการศึกษา ให้คณะกรรมการอำนวยการระดับกลุ่มจังหวัด ตรวจสอบความถูกต้องของคะแนนการประเมิน ชื่อและชื่อสกุลของนักเรียน ชื่อสถานศึกษา ที่ตั้ง และข้อมูลสำคัญในแบบประเมินชุดสรุปผลการประเมินของนักเรียนทุกคนที่เข้ารับการประเมินให้**ถูกต้องครบถ้วน**

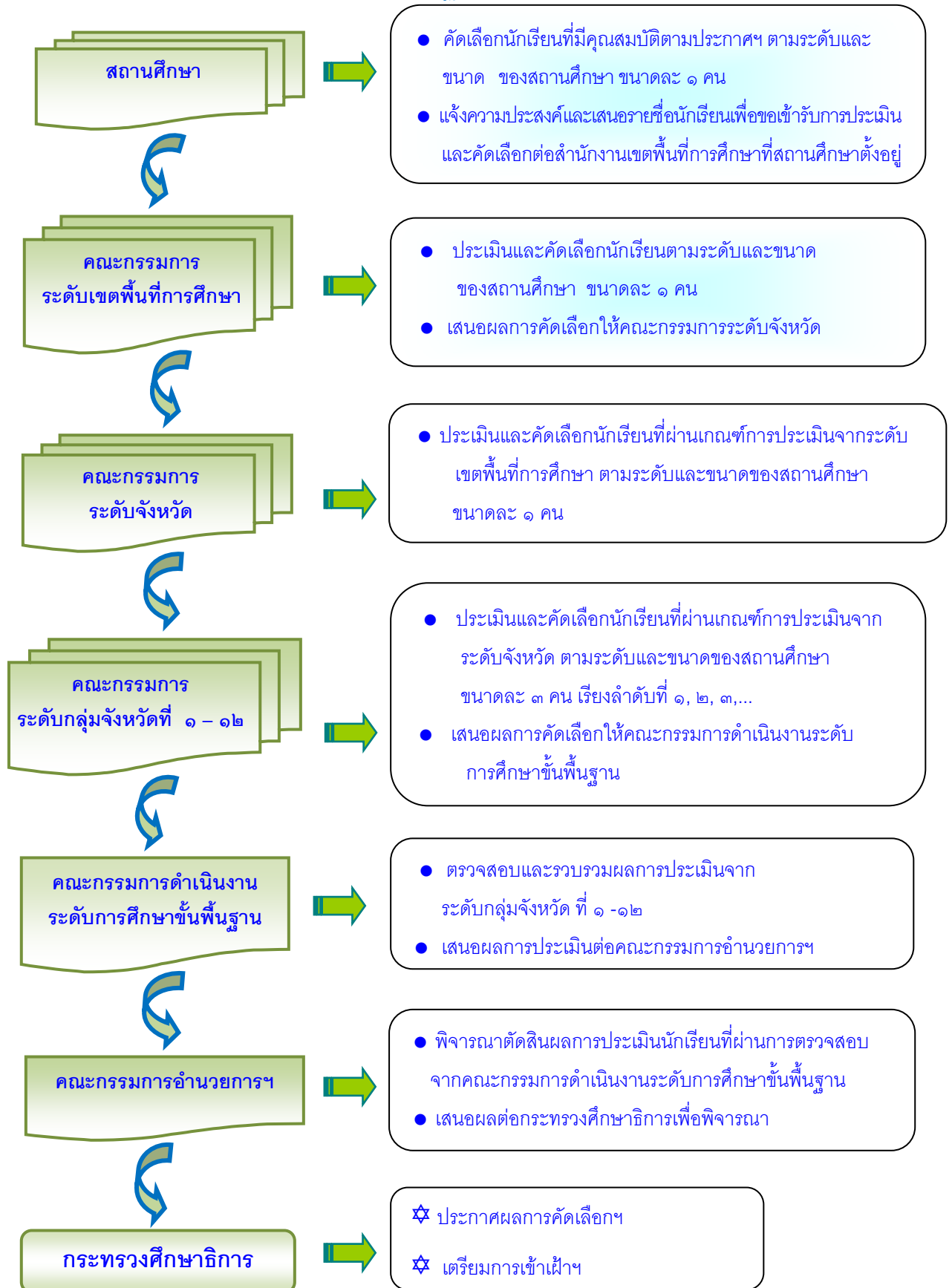

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการคัดเลือกนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ส่วนกลาง)

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการคัดเลือกนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ส่วนภูมิภาค)

๓.๓ แบบรายงานและแบบประเมินที่ใช้ในการประเมินและคัดเลือกนักเรียน

ในการดำเนินการประเมินนักเรียนให้ใช้แบบประเมิน ซึ่งประกอบด้วย ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ แบบรายงาน มี ๒ ชุด คือ

- ๑) แบบรายงาน ก. เป็นแบบรายงานตนเองของนักเรียน (ให้นักเรียนเป็นผู้เขียนรายงานด้วยลายมือตนเอง)
- ๒) แบบรายงาน ข. เป็นแบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐาน และกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน (สถานศึกษาเป็นผู้เสนอข้อมูล)

ส่วนที่ ๒ แบบประเมิน มี ๒ ชุด คือ

- ๑) แบบ พร.๑ เป็นแบบประเมินคุณลักษณะพื้นฐาน และกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน
- ๒) แบบ พร.๒ เป็นแบบสรุปการประเมินนักเรียน

๓.๔ การประเมินและคัดเลือกนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดวิธีการคัดเลือกนักเรียน (ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการที่จะประกาศเป็นปี ๆ ไป) โดยให้คณะกรรมการคัดเลือกแต่ละระดับดำเนินการประเมินตามแบบประเมิน พร.๑ โดยใช้ข้อมูลในแบบรายงาน ก. และแบบรายงาน ข. เป็นส่วนหนึ่งในการประกอบการพิจารณา แล้วบันทึกผลสรุปในแบบ พร.๒ ทั้งนี้ คณะกรรมการคัดเลือกจะต้องพิจารณาคูณสมบัติของนักเรียน ทั้ง ๓ ด้าน ดังนี้

๓.๔.๑ สถานภาพทางการศึกษาและผลการเรียน สถานศึกษาจะต้องเป็นผู้คัดเลือกนักเรียนตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ในข้อ ๒.๑ และส่งสำเนาเอกสารที่แสดงผลการเรียนหรือผลการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการพิจารณาในขั้นต่อไป

๓.๔.๒ คุณลักษณะพื้นฐาน ให้คณะกรรมการในแต่ละชั้นตอนที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น ประเมินนักเรียน ตามแนวทางและขอบเขตของคุณลักษณะพื้นฐาน โดยให้คะแนนเป็นระดับคะแนน ๑ ๒ ๓ และ ๔ ตามแบบประเมินด้านคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียน เพื่อรับรางวัลพระราชทาน (พร.๑) ข้อ ๑

๓.๔.๓ กิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน ให้คณะกรรมการระดับสถานศึกษาคัดเลือกนักเรียน โดยให้นักเรียนเขียนบรรยายในแบบรายงานตนเอง (แบบรายงาน ก.) ด้วยลายมือของตนเอง และสถานศึกษาบรรยายตามแนวทางในการประเมินกิจกรรม/ผลงานดีเด่น ในแบบบันทึกข้อมูลกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน (แบบรายงาน ข.) เพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการในชั้นตอนต่อไปพิจารณาหรือให้คะแนน หลักฐานหรือร่องรอยของกิจกรรม/ผลงานดีเด่นจะเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการสืบค้นพฤติกรรม กิจกรรม/ผลงานว่าดีเด่นจริงหรือไม่อย่างไร และจะต้องเป็นกิจกรรม/ผลงานของนักเรียนผู้นั้นที่สะสมต่อเนื่องมาโดยตลอด

คณะกรรมการคัดเลือกของแต่ละชั้นตอนทั้งจากระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัด จนถึงระดับกลุ่มจังหวัด จะต้องพิจารณาตัดสินและคัดเลือกนักเรียน เพื่อเข้ารับรางวัลพระราชทานหรือให้รางวัลชมเชย โดยให้คณะกรรมการสรุปผลการประเมินนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกนั้น ในแบบสรุป พร.๒ เพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการในชั้นตอนต่อไปพิจารณา

กล่าวโดยสรุป ในการประเมินและคัดเลือกในระดับต่าง ๆ นั้น จะต้องจัดทำแบบประเมินดังนี้

ระดับสถานศึกษา ดำเนินการดังนี้

๑. สถานศึกษาให้นักเรียน เขียนรายงานตนเอง ตามแบบรายงาน ก. (ดูแนวทางหน้า ๑๔) และจัดทำแฟ้มสะสมงานของตนเอง
๒. สถานศึกษารอกข้อมูลทั่วไป และจัดทำแบบบันทึกข้อมูลกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน ตามแบบรายงาน ข. (ดูแนวทางหน้า ๑๕)
๓. สถานศึกษาประเมินคุณลักษณะพื้นฐานและประเมินกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน ตามแบบ พร.๑ (ดูแนวทางหน้า ๑๖ ถึงหน้า ๔๒)
๔. สถานศึกษาสรุปผลการให้คะแนนคุณลักษณะพื้นฐาน และกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน ในแบบ พร.๑
๕. สถานศึกษาสรุปผลการประเมินและแสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับนักเรียนผู้นั้น ว่าสมควรจะได้รับรางวัลพระราชทานหรือรางวัลชมเชยเพราะเหตุใดในแบบ พร.๒

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ให้คณะกรรมการคัดเลือกระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประเมินนักเรียนตามแบบประเมิน พร.๑ และสรุปตามแบบ พร.๒ พร้อมทั้งรวบรวมแบบรายงาน ก. แบบรายงาน ข. และแฟ้มสะสมงานของนักเรียนทั้งหมดส่งไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับเลือกให้เป็นศูนย์ประสานงานระดับจังหวัด

ระดับจังหวัด ให้คณะกรรมการคัดเลือกระดับจังหวัด ประเมินนักเรียนตามแบบประเมิน พร.๑ และสรุปตามแบบ พร.๒ พร้อมทั้งรวบรวมแบบรายงาน ก. แบบรายงาน ข. และแฟ้มสะสมงานของนักเรียนทั้งหมดเพื่อนำเสนอระดับกลุ่มจังหวัด

ระดับกลุ่มจังหวัด ให้คณะกรรมการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด ประเมินนักเรียนตามแบบประเมิน พร.๑ และสรุปตามแบบ พร.๒ พร้อมทั้งรวบรวมแบบรายงาน ก. แบบรายงาน ข. และแฟ้มสะสมงานของนักเรียนทั้งหมด เพื่อนำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

**** ทุกระดับจะต้องแนบแบบประเมินพร.๑ และแบบสรุป พร.๒ พร้อมหลักฐานที่ใช้ประกอบการพิจารณาของสถานศึกษา (แบบรายงาน ก. และ ข.) ประกอบด้วย ****

๔. สิ่งที่จะประเมิน

ในการประเมินนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทานนั้น คณะกรรมการประเมินจะประเมิน ๒ ส่วน คือ ๑) คุณลักษณะพื้นฐาน ๕ องค์ประกอบ และ ๒) กิจกรรม/ผลงานดีเด่น (ตามแบบ พร.๑)

๑) การประเมินคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนมี ๕ องค์ประกอบ ได้แก่

๑.๑) การศึกษาเล่าเรียน

- (๑) มีความรู้และทักษะพื้นฐานตามระดับการศึกษา
- (๒) มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา
- (๓) มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

๑.๒) การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน

- (๑) สามารถตัดสินใจสร้างงานและวางระบบการทำงาน
- (๒) สามารถทำงานเป็นกลุ่มและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- (๓) เห็นความสำคัญและคุณค่าของการประกอบอาชีพสุจริต
- (๔) สามารถนำทรัพยากร ข้อมูล สารสนเทศและเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓) สุขภาพอนามัย

- (๑) มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ตามวัย และมีบุคลิกภาพที่ดี
- (๒) มีสุขภาพจิตที่ดี
- (๓) มีสุขนิสัยที่ดี เป็นผู้ห่างไกลและปลอดภัยจากสิ่งเสพติด

๑.๔) ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรม ที่สำคัญ ได้แก่

- (๑) มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ
- (๒) มีความกตัญญูกตเวทิต์ เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
- (๓) รู้จักประหยัดอดออม และใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
- (๔) มีความเป็นประชาธิปไตยและมีภาวะผู้นำ
- (๕) มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

๑.๕) การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ได้แก่

- (๑) ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลักภาษาไทย
- (๒) มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย
- (๓) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ให้ยั่งยืน

๒) การประเมินกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน ให้ระบุชื่อกิจกรรม/ผลงานที่นำเสนอ จำนวน ๓ รายการ จะพิจารณาจากสิ่งที่ปรากฏ ๔ ประการ คือ

- (๑) คุณประโยชน์
- (๒) คุณภาพ
- (๓) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- (๔) การเผยแพร่ผลงาน

๕. ขอบเขต วิธีการประเมิน และการให้คะแนน

ในการประเมินคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนซึ่งมี ๕ องค์ประกอบ และการประเมินกิจกรรม/ผลงานดีเด่น มีขอบเขต วิธีการประเมิน และการให้คะแนน ดังนี้

๕.๑ การจัดทำข้อมูลเบื้องต้นของสถานศึกษา

เพื่อให้การประเมินคุณลักษณะพื้นฐาน รวมทั้งกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นธรรมแก่ผู้ถูกประเมิน ให้นักเรียนเขียนรายงานด้วยลายมือของตนเอง ในแบบรายงาน ก. และให้สถานศึกษาจัดทำแบบบันทึกข้อมูลพฤติกรรมรวมทั้งกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียนตามแบบรายงาน ข. ทั้งนี้เพื่อให้คณะกรรมการประเมินใช้แบบรายงานทั้ง ๒ ฉบับ เป็นข้อมูลเบื้องต้นหรือเป็นแนวทางในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะพื้นฐาน รวมทั้งกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน

รายการต่าง ๆ ในแบบรายงาน ก. และแบบรายงาน ข. ให้สถานศึกษาดำเนินการกรอกข้อมูล ให้ครบถ้วน ดังนี้

๕.๑.๑ แบบรายงาน ก. (แบบรายงานตนเองของนักเรียน)

ให้นักเรียนเขียนรายงานด้วยลายมือของตนเองในแบบรายงาน ก. ประมาณ ๒-๓ หน้ากระดาษ ประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

แบบรายงาน ก. (แบบรายงานตนเองของนักเรียน)

- ชื่อ นามสกุล ชื่อบิดา และมารดา
- ชื่อสถานศึกษา ชั้นเรียน แผนการเรียน/แผนก/สาขา
- ที่อยู่ปัจจุบันของนักเรียน
- ผลงานหรือกิจกรรมที่ทำแล้วและเกิดภาคภูมิใจมากที่สุด
- คติประจำใจ ความคาดหวังในอนาคต

ฯลฯ

๕.๑.๒ แบบรายงาน ข. (แบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐาน รวมทั้ง กิจกรรม/ผลงานดีเด่น)

ให้สถานศึกษาเขียนบรรยายพฤติกรรมด้านคุณลักษณะพื้นฐาน รวมทั้งกิจกรรม/
ผลงานดีเด่นของนักเรียนในแบบบันทึกข้อมูล ตามแนวทางดังนี้

กิจกรรมดีเด่นและผลงานดีเด่น	หลักฐานและหรือกรณีตัวอย่าง
<p>ด.ช /ด.ญ....มีพฤติกรรมดีเด่นที่แสดงออกอย่าง ต่อเนื่อง สม่ำเสมอจนเป็นที่ ยอมรับและยกย่องจากสังคมแต่ละด้าน ดังนี้</p> <p>๑. คุณลักษณะพื้นฐาน</p> <p>๑.๑ การศึกษาเล่าเรียน.....</p> <p>๑.๒ การมีทักษะในการจัดการและการ ทำงาน.....</p> <p>๑.๓ สุขภาพอนามัย.....</p> <p>๑.๔ ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรม ที่สำคัญ</p> <p>๑.๕ การอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม.....</p> <p>๒. กิจกรรม/ผลงานดีเด่น</p> <p>ระบุชื่อกิจกรรม/ผลงานที่นักเรียนนำเสนอ จำนวน ๓ รายการเป็นอย่างน้อย</p>	<p>เขียนบรรยายโดยยกกรณีตัวอย่าง และ หรือเหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนผู้นี้มีพฤติกรรมดีเด่นที่เกิดขึ้น อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จนเป็นที่ยก ย่องและได้รับการยอมรับจากเพื่อน ครู- อาจารย์ หรือจากชุมชน พร้อมทั้ง แนบ หลักฐานประกอบ เช่น เกียรติบัตร ประกาศนียบัตร เอกสารต่าง ๆ คำบอก เล่าของบุคคล ฯลฯ พฤติกรรมดีเด่นแต่ละ ด้านจะมีเกณฑ์การพิจารณา หลักฐานหรือร่องรอย ประกอบด้านละ ๓ แหล่งข้อมูลเป็นอย่างน้อย</p>

คณะกรรมการประเมินจะพิจารณาพฤติกรรม กิจกรรมและผลงานดีเด่นของนักเรียน โดยใช้ แบบรายงานตนเองของนักเรียน (แบบรายงาน ก.) และแบบบันทึกข้อมูลแสดงพฤติกรรมดีเด่นของ นักเรียน (แบบรายงาน ข.) เป็นพื้นฐานประกอบการตรวจสอบหลักฐานหรือร่องรอยตามแบบบันทึก ข้อมูลนั้น

๕.๒ รายการประเมินและวิธีการประเมิน

การประเมินนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน (ตามแบบ พร.๑) มี ๒ ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะพื้นฐาน และด้านกิจกรรม/ผลงานดีเด่น มีรายละเอียด ดังนี้

๕.๒.๑ คุณลักษณะพื้นฐาน

ในการประเมินคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนนั้น คณะกรรมการประเมินพึงพิจารณาขอบเขตของคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับประถมศึกษา การพิจารณาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนแต่ละเรื่องให้พิจารณาจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และการศึกษาเล่าเรียนในสังคมทั้งที่บ้านและที่สถานศึกษา โดยเน้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสังคมที่บ้าน

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การพิจารณาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนแต่ละเรื่องให้พิจารณาจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน การศึกษาเล่าเรียนและการทำงานในสังคมที่บ้านและที่สถานศึกษา โดยเน้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งที่บ้าน และสถานศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การพิจารณาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนแต่ละเรื่อง ให้พิจารณาจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและการทำงานในสังคมที่บ้านและที่สถานศึกษา โดยเน้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งที่บ้าน สถานศึกษา และชุมชน

คุณลักษณะพื้นฐานที่จะประเมินนักเรียน มี ๕ องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบจะมีรายการประเมิน ๓ - ๕ รายการ ในการประเมินแต่ละรายการมีเกณฑ์การให้ระดับคะแนนเป็น ๔ ระดับ ดังรายละเอียดของรายการประเมิน คำอธิบายแนวทางการให้ระดับคะแนนแต่ละระดับ รวมทั้งวิธีประเมิน และแหล่งข้อมูล ดังนี้

๑) การศึกษาเล่าเรียน

๑.๑) มีความรู้และทักษะพื้นฐานตามระดับการศึกษา หมายถึง การสั่งสมองค์ความรู้

ทักษะ ประสบการณ์ตามจุดหมายของหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา

มุ่งเน้น ให้นักเรียน มีความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนได้ตามเกณฑ์ระดับชั้น มีความรู้และทักษะพื้นฐานตามสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษา รวมทั้งสามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีต่าง ๆ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	มีความรู้และทักษะพื้นฐานครบถ้วนตามหลักสูตรแต่ละระดับ สามารถถ่ายทอดความรู้/เรื่องราว ได้อย่างถูกต้อง นำเสนอได้อย่างเหมาะสม น่าสนใจ แสดงถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในระดับสูง สรุปหลักการเป็นของตนเองได้
๓	มีความรู้และทักษะพื้นฐานครบถ้วนตามหลักสูตรแต่ละระดับ สามารถถ่ายทอดความรู้/เรื่องราว ได้อย่างถูกต้อง นำเสนอได้น่าพอใจ แสดงถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในเชิงเปรียบเทียบ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ได้
๒	มีความรู้และทักษะพื้นฐานครบถ้วนตามหลักสูตรแต่ละระดับ สามารถถ่ายทอดความรู้/เรื่องราว ได้อย่างถูกต้อง นำเสนอได้พอใช้ แสดงถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในเชิงจำแนกและเปรียบเทียบได้
๑	มีความรู้และทักษะพื้นฐานครบถ้วนตามหลักสูตรแต่ละระดับ สามารถถ่ายทอดความรู้/เรื่องราว ได้อย่างถูกต้อง นำเสนอได้ แสดงถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในเชิงจำแนกได้

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. หลักฐานแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
๒. ประเมินจากแฟ้มสะสมงาน สมุดงาน สมุดแบบฝึกหัดของนักเรียน
๓. ประเมินจากผลงานที่ให้นักเรียนปฏิบัติในขณะที่สัมภาษณ์ เช่น อ่าน เขียน ข้อความ / งาน และการนำเสนองานที่คณะกรรมการกำหนดให้ทำ

๑.๒) มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา หมายถึง การมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ และมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคบนพื้นฐานของหลัก เหตุผล คุณธรรม ข้อมูลสารสนเทศ ได้อย่างถูกต้อง มีความสามารถในการคาดการณ์ กำหนดเป้าหมาย และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มุ่งเน้น ให้นักเรียนเป็นคนช่างสังเกต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดอย่างมี วิจารณญาณ คิดเป็นระบบ มองโลกในแง่ดี รู้จักค้นคว้าหาความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ จากแหล่งเรียนรู้ที่ หลากหลาย เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างเป็นระบบและสร้างองค์ความรู้ได้

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	นำเสนอขั้นตอนการทำงานชัดเจน เป็นระบบ เริ่มจากการเป็นคนช่างสังเกต เก็บรวบรวม วิเคราะห์และพัฒนาทางเลือกการทำงานได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้องชัดเจน อธิบายแนวทาง ในการเลือกค้นคว้าข้อมูลและแหล่งวิทยาการใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้หรือความรู้ได้ ชัดเจน สามารถเชื่อมโยงวิเคราะห์ สรุปเหตุการณ์หรือมีการพัฒนาตนเองหรือพัฒนางาน ด้วยกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล (คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นและคาดการณ์ถึงปัญหา ที่อาจจะเกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ในปัจจุบัน)ตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและแก้ปัญหาอย่าง รอบคอบ แสดงแนวคิด มีผลงานที่แสดงถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมองโลกในแง่ดี
๓	นำเสนอขั้นตอนการทำงานชัดเจน เริ่มจากการเป็นคนช่างสังเกต เก็บรวบรวมวิเคราะห์ และพัฒนาทางเลือกการทำงานตามคำแนะนำของผู้อื่นบ้างเล็กน้อย อธิบายแนวทาง ในการเลือกค้นคว้าข้อมูลและแหล่งวิทยาการใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้หรือความรู้ ได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่ สามารถเชื่อมโยงวิเคราะห์สรุปเหตุการณ์หรือมีการพัฒนาตนเอง หรือพัฒนางานด้วยกระบวนการคิดตามสถานการณ์เป็นส่วนมาก มีแนวคิดในการ พัฒนางาน มีผลงานปรากฏให้เห็น
๒	นำเสนอขั้นตอนการทำงานไม่ชัดเจน เริ่มจากการเก็บรวบรวมและพัฒนาทางเลือกการ ทำงานตามคำแนะนำของผู้อื่นเสมอ ๆ อธิบายแนวทางในการเลือก ค้นคว้าข้อมูลและ แหล่งวิทยาการใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้หรือความรู้ได้บางส่วน สามารถเชื่อมโยง วิเคราะห์ สรุปเหตุการณ์หรือมีการพัฒนาตนเองหรือพัฒนางานด้วยกระบวนการคิดได้ บางส่วน มีแนวคิดและพยายามมองหาช่องทางในการพัฒนางาน
๑	นำเสนอขั้นตอนการทำงานได้ไม่ชัดเจนหรือผิดขั้นตอนหรือทำตามคำแนะนำของผู้อื่น เสมอๆ ไม่สามารถเลือกแนวทางในการปฏิบัติงานและบอกแหล่งข้อมูลไม่ได้ ไม่มีการ วางแผนการทำงานและแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์สมมติได้

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ประเมินจากผลงานตามสภาพจริงและการนำเสนอผลงาน
- สัมภาษณ์นักเรียน ผู้ถูกประเมิน
- สัมภาษณ์ครู เพื่อน ๆ ผู้ปกครอง

๑.๓) มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง การแสดงความมุ่งมั่นพากเพียรพยายามศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาตนเองและพัฒนางานอยู่เสมอ

มุ่งเน้น ให้นักเรียนมีความตั้งใจศึกษาค้นคว้าหาประสบการณ์ เพิ่มพูนทักษะรู้จักตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อความชำนาญในการเรียนรู้ และการทำงานจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อยู่เสมอ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	มีการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาตนเองโดยการอ่าน การเขียน การฟัง มีความสามารถในการตั้งคำถาม เพียรพยายามและพัฒนางานที่ได้ปฏิบัติเป็นประจำได้ถูกต้อง ละเอียด ชัดเจน แสดงผลของงาน/ทักษะที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและการแสวงหาความรู้ จำนวนชิ้นงานที่มีคุณภาพปรากฏมากกว่า ๓ ชิ้นงาน
๓	มีการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ ในการพัฒนาตนเองโดยการอ่าน การเขียน การฟัง มีความสามารถในการตั้งคำถาม เพียรพยายามพัฒนางานที่ได้ปฏิบัติเป็นประจำได้ถูกต้อง แสดงผลของงาน/ทักษะที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและการแสวงหาความรู้ จำนวนชิ้นงานที่มีคุณภาพมีคุณภาพปรากฏ ๓ ชิ้นงาน
๒	มีการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาตนเองโดยการอ่าน การเขียน การฟัง มีความสามารถในการตั้งคำถาม เพียรพยายามพัฒนางานที่ได้ปฏิบัติเป็นประจำได้ถูกต้อง แสดงผลของงาน/ทักษะที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและการแสวงหาความรู้ จำนวนชิ้นงานที่มีคุณภาพปรากฏ ๒ ชิ้นงาน
๑	มีการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาตนเองโดยการอ่าน การเขียน การฟัง เพียรพยายามพัฒนางานที่ได้ปฏิบัติเป็นประจำแต่ ไม่ค่อยชัดเจน แสดงผลของงาน/ทักษะที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและการแสวงหาความรู้ จำนวนชิ้นงานที่มีคุณภาพปรากฏ ๑ ชิ้นงาน หรือไม่มีชิ้นงาน

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน ครู ผู้ปกครอง เพื่อนนักเรียน
๒. ประเมินจากผลงาน
๓. ประเมินแฟ้มสะสมงาน

๒) การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน

๒.๑) สามารถตัดสินใจสร้างงาน และวางระบบการทำงาน หมายถึง สามารถใช้ข้อมูลอ้างอิงและประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลอย่างมีเหตุผลชัดเจน ถูกต้องและต่อเนื่อง เพื่อช่วยตัดสินใจในการสร้างงาน วางแผน ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาจนได้ผลงานที่ดีตามเป้าหมาย

มุ่งเน้น ให้นักเรียนศึกษารายละเอียดและกรอบของงานเพื่อใช้วางแผนการทำงาน มีขั้นตอนการทำงานชัดเจน สามารถปฏิบัติตามแผนได้ ปฏิบัติงานโดยมีหลักฐานการจดบันทึก และตรวจสอบประเมินการทำงานอย่างต่อเนื่อง

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	สามารถใช้ข้อมูลอ้างอิงอย่างมีเหตุผล เพื่อช่วยตัดสินใจในการสร้างงาน ศึกษารายละเอียด เพื่อใช้วางแผนการทำงาน มีขั้นตอนการทำงานชัดเจน สามารถปฏิบัติตามแผนได้ มีร่องรอยการตรวจสอบประเมินการทำงานและสรุปรายงานผลให้สำเร็จด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ
๓	สามารถใช้ข้อมูลอ้างอิงอย่างมีเหตุผล เพื่อช่วยตัดสินใจในการสร้างงาน ศึกษารายละเอียด เพื่อใช้วางแผนการทำงาน มีขั้นตอนการทำงานชัดเจน สามารถปฏิบัติตามแผนได้ มีการตรวจสอบประเมินการทำงานให้สำเร็จโดยได้รับคำแนะนำจากผู้อื่นเล็กน้อย
๒	สามารถใช้ข้อมูลอ้างอิงอย่างมีเหตุผล เพื่อช่วยตัดสินใจในการสร้างงาน ศึกษารายละเอียด เพื่อใช้วางแผนการทำงาน มีขั้นตอนการทำงานชัดเจน สามารถปฏิบัติตามแผนได้ มีการตรวจสอบประเมินการทำงานให้สำเร็จโดยได้รับการแนะนำจากผู้อื่นเป็นส่วนใหญ่
๑	สามารถใช้ข้อมูลอ้างอิงอย่างมีเหตุผล เพื่อช่วยตัดสินใจในการสร้างงาน ศึกษารายละเอียด เพื่อใช้วางแผนการทำงาน มีขั้นตอนการทำงานชัดเจน สามารถปฏิบัติตามแผนได้ มีการตรวจสอบประเมินการทำงานให้สำเร็จโดยได้รับการสั่งการและแนะนำจากผู้อื่นทั้งหมด

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน ครู และเพื่อน
๒. ตรวจสอบผังการทำงาน (Concept Mapping)
๓. การรายงานผลการทำงานหรือชิ้นงาน

๒.๒) สามารถทำงานเป็นกลุ่มและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ หมายถึง การยอมรับความสามารถและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกในการทำงานกลุ่ม เต็มใจทำงานร่วมกับกลุ่มอย่างเต็มความสามารถเพื่อความสำเร็จของผลงานส่วนรวม และสามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งได้ด้วยสันติวิธี

มุ่งเน้น ให้นักเรียน มีความเต็มใจในการทำงานเป็นกลุ่ม มีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน สามารถแสดงความคิดเห็นและทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มศักยภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	เป็นผู้นำรวบรวมกลุ่มเพื่อนให้ทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข สามารถสร้างสัมพันธ์อันดีในกลุ่ม ปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มทั้งในด้านความคิดเห็นและด้านความสามารถ ให้ความร่วมมือในการทำงาน รับฟังความคิดเห็น ยอมรับความสามารถของผู้อื่น ตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถโดยเน้นประโยชน์ส่วนรวมจนประสบความสำเร็จในการทำงาน
๓	เข้าทำงานเป็นกลุ่มด้วยความเต็มใจ มีสัมพันธภาพที่ดีในกลุ่ม ปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มทั้งในด้านความคิดเห็นและด้านความสามารถ ให้ความร่วมมือในการทำงาน รับฟังความคิดเห็น ยอมรับความสามารถของผู้อื่นในบางครั้ง ตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถโดยเน้นประโยชน์ส่วนรวมจนประสบความสำเร็จในการทำงาน
๒	เข้าทำงานตามที่กลุ่มขอความร่วมมือ สามารถปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มได้น้อย ทั้งในด้านความคิดเห็นและด้านความสามารถ แต่ให้ความร่วมมือในการทำงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นและยอมรับความสามารถของผู้อื่นเป็นบางครั้ง
๑	ยอมรับร่วมมือในการทำงานกลุ่ม การปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มในด้านความคิดเห็นและด้านความสามารถน้อย ให้ความร่วมมือและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อย

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน ครู และเพื่อน เกี่ยวกับการทำงานกลุ่ม
๒. ตรวจสอบเอกสารร่องรอยการบันทึกการทำงานกลุ่มของนักเรียน

๒.๓) เห็นความสำคัญและคุณค่าของการประกอบอาชีพสุจริต หมายถึง การมีความสนใจตระหนักถึงประโยชน์และเห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีของการประกอบอาชีพสุจริต พยายามเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพสุจริตที่ตนสนใจ

มุ่งเน้น ให้นักเรียน มีความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพสุจริต สนใจและเห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีของการประกอบอาชีพสุจริต ใฝ่หาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่สนใจ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	แสดงผลสับสนุนอาชีพสุจริตได้อย่างกว้างขวาง ยึดมั่นในแนวทางการประกอบอาชีพสุจริต เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่สนใจอยู่เสมอ และชักชวนให้ผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรมด้วย สามารถหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่ตนสนใจ
๓	แสดงผลสับสนุนอาชีพสุจริตได้อย่างกว้างขวาง ยึดมั่นในแนวทางการประกอบอาชีพสุจริต เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่สนใจบ่อยครั้ง สามารถหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลายเกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่ตนสนใจ
๒	แสดงผลสับสนุนอาชีพสุจริตได้ ยึดมั่นในแนวทางการประกอบอาชีพสุจริต เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่สนใจบางครั้ง สามารถหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่ตนสนใจได้บ้าง
๑	แสดงผลสับสนุนอาชีพสุจริตได้ ยึดมั่นในแนวทางการประกอบอาชีพสุจริต เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่สนใจน้อยครั้ง สามารถหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่ตนสนใจได้น้อย

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. ตรวจสอบร่องรอยการบันทึกการสังเกต การสัมภาษณ์
๒. ตรวจสอบเอกสารสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรม
๓. รายงานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๒.๔) สามารถนำทรัพยากร ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง การรู้จักใช้ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีมาพัฒนากระบวนการทำงานโดยประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด

มุ่งเน้น ให้นักเรียนเลือกใช้ทรัพยากรที่เหมาะสม ประหยัด คุ้มค่า และสอดคล้องกับท้องถิ่น นำข้อมูล สารสนเทศและเทคโนโลยีมาใช้หรือประยุกต์ใช้ในการทำงานให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	เลือกใช้ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ นวัตกรรม ภูมิปัญญา และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานให้เกิดประโยชน์ คุ้มค่า ประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายในการทำงานได้เหมาะสมกับงานและสภาพท้องถิ่น
๓	เลือกใช้ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ นวัตกรรม ภูมิปัญญา และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานได้เหมาะสมกับงานและสภาพท้องถิ่นแต่ได้รับประโยชน์ไม่คุ้มค่า

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๒	เลือกใช้ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ นวัตกรรม ภูมิปัญญา และเทคโนโลยี มาใช้ ในการทำงานได้เหมาะสมกับงานแต่ไม่สอดคล้องกับท้องถิ่นและไม่คุ้มค่า
๑	เลือกใช้ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ นวัตกรรม ภูมิปัญญา และเทคโนโลยี มาใช้ ในการทำงานไม่เหมาะสมกับงานและสภาพท้องถิ่นใช้ประโยชน์ได้ไม่คุ้มค่า

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. ประเมินผลงานหรือชิ้นงานโครงการที่ได้รับมอบหมายตามสาระการเรียนรู้
๒. ประเมินจากแผนงานของโครงการ
๓. สัมภาษณ์นักเรียน เพื่อน ครู ถึงการวางแผนใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน

๓) สุขภาพอนามัย

๓.๑) มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ตามวัย และมีบุคลิกภาพที่ดี หมายถึง มีร่างกายที่สะอาดและแข็งแรง แต่งกายสะอาด กิจกรรมรยาทสุภาพอ่อนน้อม มีบุคลิกอ่อนโยน ท่าทางคล่องแคล่ว เหมาะสมกับวัย

มุ่งเน้น ให้นักเรียน ปฏิบัติตนเพื่อให้มีสุขภาพร่างกายที่สะอาด แข็งแรงสมบูรณ์ มีความสุภาพอ่อนน้อม มีบุคลิกลักษณะอ่อนโยน ท่าทางคล่องแคล่วเหมาะสมกับวัย

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สะอาด สมบูรณ์ ลักษณะท่าทางคล่องแคล่ว ว่องไว เหมาะสมกับวัย ใช้คำพูด สุภาพ แสดงกิจกรรมรยาทเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ ตลอดจน แต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะ ปฏิบัติจนเป็นนิสัย เป็นแบบอย่างที่ดีและแนะนำผู้อื่นได้
๓	มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สะอาด สมบูรณ์ ลักษณะท่าทางคล่องแคล่ว ว่องไว เหมาะสมกับวัย ใช้คำพูด สุภาพ แสดงกิจกรรมรยาทเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ ตลอดจน แต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้
๒	มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สะอาด สมบูรณ์ ลักษณะท่าทางคล่องแคล่ว ว่องไว เหมาะสมกับวัย ใช้คำพูด สุภาพแสดงกิจกรรมรยาทเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ ตลอดจนแต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้เป็นส่วนมาก
๑	มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สะอาด สมบูรณ์ ลักษณะท่าทางคล่องแคล่ว ว่องไว เหมาะสมกับวัย ใช้คำพูด สุภาพ แสดงกิจกรรมรยาทเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ ตลอดจน แต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะเป็นบางครั้ง

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์รองรอยการบันทึกสุขภาพการซึ่งนำหนัก วัดส่วนสูงของนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน
๒. สัมภาษณ์ครู เพื่อนนักเรียน
๓. สังเกตพฤติกรรมการแต่งกาย สุขภาพร่างกาย กิริยามารยาท และบุคลิกภาพของนักเรียน

๓.๒) มีสุขภาพจิตที่ดี หมายถึง การที่นักเรียนแสดงออกถึงความร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ให้เกียรติผู้อื่น มองโลกในแง่ดี มั่นใจในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์และแสดงออกได้อย่างเหมาะสมกับวัย

มุ่งเน้น ให้นักเรียน แสดงออกถึงความร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ให้เกียรติผู้อื่น มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น รู้จักควบคุมอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	มีความร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ให้เกียรติผู้อื่น มีความมั่นใจในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มองความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในเชิงบวกและสร้างสรรค์มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องจนเป็นนิสัย ได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไปให้เป็นแบบอย่างและแนะนำผู้อื่นได้
๓	มีความร่าเริงแจ่มใสมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความมั่นใจในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มองความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในเชิงบวก มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องจนเป็นนิสัย
๒	มีความร่าเริงแจ่มใส มีความมั่นใจในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ เข้าใจและยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นเป็นบางครั้ง
๑	มีความร่าเริงแจ่มใส แต่ขาดความมั่นใจในตนเอง อารมณ์ไม่มั่นคง ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ถ้าไม่ตรงกับความคิดของตน

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน เกี่ยวกับความมีจิตใจร่าเริงแจ่มใส ความมั่นใจในตนเอง ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
๒. สัมภาษณ์นักเรียน ครู เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง
๓. ศึกษาพฤติกรรมจากแบบรายงานพฤติกรรมของนักเรียน

๓.๓) มีสุขนิสัยที่ดี เป็นผู้ที่ห่างไกลและปลอดภัยจากสิ่งเสพติด หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีสุขภาพพลานามัยที่ดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ รู้จักหลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรค ภัย อุบัติเหตุ ปัญหาทางเพศและสิ่งเสพติด

มุ่งเน้น ให้นักเรียนปฏิบัติตนตามสุขบัญญัติ เช่น การดูแลสุขภาพ การรู้จักรักษาความสะอาด การออกกำลังกายสม่ำเสมอ การทำจิตใจให้เบิกบาน การอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เป็นผู้รู้จักหลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรค ภัย อุบัติเหตุ ปัญหาทางเพศและสิ่งเสพติด

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	ดูแลรักษาสุขภาพของตนเองถูกต้อง ครบถ้วนตามสุขบัญญัติของกระทรวงสาธารณสุข ออกกำลังกายและเล่นกีฬาสม่ำเสมอ เข้าร่วมกิจกรรมที่หลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรค ภัย อุบัติเหตุ ปัญหาทางเพศและสิ่งเสพติด เป็นที่ยอมรับว่าเป็นแบบอย่างที่ดี และสามารถแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้
๓	ดูแลรักษาสุขภาพของตนเองถูกต้อง ครบถ้วนตามสุขบัญญัติของกระทรวงสาธารณสุข ออกกำลังกายและเล่นกีฬาสม่ำเสมอ เข้าร่วมกิจกรรมที่หลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรค ภัย อุบัติเหตุ ปัญหาทางเพศและสิ่งเสพติด เป็นที่ยอมรับว่าเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น
๒	ดูแลรักษาสุขภาพของตนเองถูกต้อง ครบถ้วนตามสุขบัญญัติของกระทรวงสาธารณสุข ออกกำลังกายและเล่นกีฬา เข้าร่วมกิจกรรมที่หลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรค ภัย อุบัติเหตุ ปัญหาทางเพศและสิ่งเสพติดสม่ำเสมอ
๑	ดูแลรักษาสุขภาพของตนเองถูกต้อง ครบถ้วนตามสุขบัญญัติของกระทรวงสาธารณสุข ออกกำลังกายและเล่นกีฬาบ้าง เข้าร่วมกิจกรรมที่หลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรค ภัย อุบัติเหตุ ปัญหาทางเพศและสิ่งเสพติดแต่ไม่สม่ำเสมอ

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์และสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
๒. สัมภาษณ์ ครู เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง คนงาน ภารโรง
๓. ศึกษารายงานพฤติกรรมของนักเรียน
๔. พิจารณารางวัล เกียรติบัตร หลักฐานการเข้าแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ ประกอบ

๔) ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรมที่สำคัญ

๔.๑) มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ

ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริงทางกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

มุ่งเน้น ให้นักเรียนปฏิบัติตนตรงตามความเป็นจริง ทำตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้ต่อตนเองและผู้อื่น

ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การจัดระบบการดำเนินชีวิตและความสัมพันธ์ในสังคมให้เรียบร้อยโดยมุ่งให้นักเรียน ประพฤติปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม เพื่อความสงบสุขในชีวิตของตนและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

มุ่งเน้น ให้นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ข้อบังคับของสถาบันการศึกษาและของสังคม เพื่อการดำเนินชีวิตอย่างสงบสุข และมีสัมพันธภาพที่ดีในสังคม

ความรับผิดชอบ หมายถึง การมีความมุ่งมั่น ตั้งใจปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่จนบรรลุผลตามความมุ่งหมาย ยอมรับผลการกระทำนั้นและพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

มุ่งเน้น ให้นักเรียน ปฏิบัติหน้าที่การงานของตนในการศึกษาเล่าเรียน มุ่งปฏิบัติให้สำเร็จด้วยดีทั้งในสถานศึกษา ครอบครัว และสังคม

ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ เช่น การเป็นผู้มีใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การรู้จักให้อภัย การไม่พูดให้ร้ายกัน มีความอดทนอดกลั้น เป็นต้น

มุ่งเน้น ให้นักเรียนปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	ยึดมั่นประพฤติปฏิบัติงานตรงต่อความเป็นจริงทั้งกาย วาจา ใจ รักษาคำมั่นสัญญา ยอมรับ และตั้งใจปฏิบัติตนตามข้อตกลง ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อความสงบสุข ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมาย ทำให้สำเร็จตามความมุ่งหมาย โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น พยายามปรับปรุงการปฏิบัติงานและปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น โดยมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ประพฤติตน ตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถืออย่างเคร่งครัด
๓	เต็มใจประพฤติปฏิบัติงานตรงต่อความเป็นจริงทั้งกาย วาจา ใจ รักษาคำมั่นสัญญา ยอมรับ และตั้งใจปฏิบัติตนตามข้อตกลง ระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อความสงบสุขของคนรอบข้าง ศึกษาเล่าเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมาย ทำให้สำเร็จตามความมุ่งหมายโดยไม่ต้องมีใครบังคับ ประพฤติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถืออย่างสม่ำเสมอ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๒	ประพฤติปฏิบัติงานตรงต่อความเป็นจริงและรักษาคำมั่นสัญญาปฏิบัติตามข้อตกลง ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่างๆ เมื่อมีคำสั่ง ศึกษาเล่าเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ลุล่วง โดยมุ่งหวังประโยชน์ส่วนตนและให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ประพฤติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถืออย่างเหมาะสม
๑	ประพฤติปฏิบัติงานตรงต่อความเป็นจริงและรักษาสัญญา ปฏิบัติตนตามข้อตกลง ระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เมื่อความจำเป็นบังคับเพื่อหวังจะได้ประโยชน์ตอบแทน หรือ หลีกเลี้ยงการลงโทษ ศึกษาเล่าเรียน ทำงาน ที่ได้รับมอบหมายด้วยความจำเป็น ทำตามทีบุคคลอื่นทำ ประพฤติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือตามความจำเป็น

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน ครู เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง
๒. พิจารณาเกียรติบัตร หรือรางวัลต่าง ๆ
๓. สมุดบันทึกความดี
๔. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔.๒) มีความกตัญญูกตเวที เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม และมีจิตสาธารณะ

ความกตัญญูกตเวที หมายถึง การปฏิบัติตนในการเอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือภารกิจ และภาระงานของผู้มีพระคุณ ประพฤติและปฏิบัติตนตามคำสั่งสอน ดำรงตนอยู่ในศีลธรรมและเชิดชู ชื่อเสียงของหมู่คณะและวงศ์ตระกูล

มุ่งเน้น ให้นักเรียน ได้ช่วยเหลือตอบแทนและปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของ ผู้มีพระคุณ

ความเสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวมและมีจิตสาธารณะ หมายถึง การละความเห็นแก่ตัว รู้จักแบ่งปันช่วยเหลือสังคมและบุคคลที่ควรให้ด้วยกำลังกาย กำลังใจ กำลังทรัพย์ และกำลังสติปัญญา

มุ่งเน้น ให้นักเรียนได้ช่วยเหลือสังคมและบุคคลอื่นทั้งกำลังกาย กำลังใจ กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา เช่น การแบ่งปันสิ่งของต่าง ๆ ให้แก่คนที่ควรให้เมื่อมีโอกาส บำเพ็ญประโยชน์ต่อ ชุมชน สังคม มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	เอาใจใส่ดูแล ช่วยเหลือการงานผู้มีพระคุณอยู่เป็นประจำด้วยความเต็มใจ มุ่งมั่นปฏิบัติงานตามคำสั่งสอนของผู้มีพระคุณและบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ช่วยเหลือสังคมและบุคคลอื่นทั้งกำลังกาย กำลังใจ กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญาทุกครั้งที่มีโอกาส
๓	พอใจที่ได้ดูแลช่วยเหลือการงาน ปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของผู้มีพระคุณ เต็มใจให้ความช่วยเหลือสังคมและบุคคลอื่นตามกำลังความสามารถทั้งกำลังกาย กำลังใจ กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญาโดยไม่มีใครบังคับ
๒	ดูแลช่วยเหลือการงานของผู้มีพระคุณบางโอกาส ปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของผู้มีพระคุณเมื่อถูกตักเตือนหรือถูกบังคับ ช่วยเหลือสังคมและบุคคลอื่นเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคมได้เป็นบางครั้ง
๑	ดูแลช่วยเหลือการงานตลอดจนปฏิบัติตามคำสั่งสอนของผู้มีพระคุณด้วยความจำเป็นหรือหวังผลตอบแทนหรือถูกบังคับ ช่วยเหลือผู้อื่นเป็นบางโอกาส

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน ครู เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง
๒. ตรวจสอบแฟ้มสะสมงาน และพิจารณาเกียรติบัตร หรือรางวัลต่าง ๆ
๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔.๓) **รู้จักประหยัด อดออม และใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า** หมายถึง การรู้จักใช้เวลาและทรัพย์สินทั้งส่วนตนและส่วนรวม ตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าสูงสุด และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตให้เหมาะสม

มุ่งเน้น ให้นักเรียนใช้เวลา ทรัพย์สิน และทรัพยากรทั้งส่วนตนและส่วนรวมให้เกิดประโยชน์สูงสุด รู้จักซ่อมแซม บำรุงรักษาสิ่งของ เครื่องมือเครื่องใช้ให้สามารถใช้ได้อย่างคุ้มค่า และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตให้เหมาะสม

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	รู้จักใช้เวลา ทรัพย์สิน และทรัพยากรทั้งส่วนตนและส่วนรวมตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์ คุ้มค่าสูงสุด และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตให้เหมาะสม ได้รับการยกย่องให้เป็นแบบอย่างที่ดี ให้คนอื่นปฏิบัติตามได้
๓	รู้จักใช้เวลา ทรัพย์สิน และทรัพยากรทั้งส่วนตนและส่วนรวมตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์ คุ้มค่า และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตให้เหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดีให้คนอื่นปฏิบัติตามได้

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๒	รู้จักใช้เวลา ทักษะสืบ และทรัพยากรของส่วนตน และส่วนรวมให้เกิดประโยชน์และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตให้เหมาะสมตามที่ผู้ใหญ่แนะนำ เป็นแบบอย่างให้คนอื่นปฏิบัติตามได้บ้าง
๑	รู้จักใช้เวลา ทักษะสืบ และทรัพยากรของส่วนตนและส่วนรวมให้เกิดประโยชน์ และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตให้เหมาะสม ก็ต่อเมื่อมีการกำหนดข้อบังคับไม่สามารถเป็นแบบอย่างให้คนอื่นปฏิบัติตามได้

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน ครู เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง
๒. ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

๔.๔) มีความเป็นประชาธิปไตยและมีภาวะผู้นำ

ความเป็นประชาธิปไตย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีคารวะธรรม ปัญญาธรรม และสามัคคีธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข

มุ่งเน้น ให้นักเรียน เคารพสิทธิ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจ ให้ความร่วมมือในการทำงาน และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการทำงาน หรือดำเนินกิจกรรมต่างๆ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ ปรับทิศทางการทำงาน กำกับติดตามและพยายามสร้างความมั่นใจให้กับผู้ร่วมงานได้ปฏิบัติงานจนสำเร็จลุล่วง

มุ่งเน้น ให้นักเรียน กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผลในการเป็นผู้นำปฏิบัติงาน/ กิจกรรมให้ได้ผลดีทั้งในและนอกสถานศึกษา แสดงความรับผิดชอบในการดำเนินงานให้ก้าวหน้า ยอมรับความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่น

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	สามารถอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน/กิจกรรมในฐานะผู้นำกิจกรรม ประธานหรือผู้ร่วมงานในห้องเรียน สถานศึกษาและหรือนอกสถานศึกษาให้ได้รับความสำเร็จ ได้ผลดีเยี่ยมจนเป็นที่ยอมรับจากเพื่อนนักเรียนทั่วไป ตลอดจนครูอาจารย์และบุคลากรในสถานศึกษา คัดริเริ่มและเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยทั้งในสถานศึกษาและชุมชนเป็นปกติ เป็นผู้กล้าคิด กล้าตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล แสดงความรับผิดชอบ ปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวมได้เป็นอย่างดี เคารพสิทธิ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ประสานสัมพันธ์ให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจให้คณะผู้ร่วมงานปฏิบัติงานด้วยความราบรื่น และประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๓	สามารถอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน/กิจกรรมในฐานะผู้นำกิจกรรม ประธานหรือผู้ร่วมงานในห้องเรียน สถานศึกษาและในหรือนอกสถานศึกษาให้ได้รับความสำเร็จ ได้ผลดีเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนและครูอาจารย์ เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยเป็นประจำ เป็นผู้กล้าคิด กล้าตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ตามเหตุการณ์ ปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวมได้ผลดี เป็นผู้เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและร่วมมือในการทำงานกับคณะผู้ร่วมงานได้อย่างราบรื่นได้รับความสำเร็จด้วยดี
๒	สามารถอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน/กิจกรรมในฐานะผู้นำกิจกรรม/ประธาน หรือผู้ร่วมงานในห้องเรียนและสถานศึกษาได้ผลดีพอใช้ เป็นที่รับทราบของเพื่อนและครูอาจารย์ เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยเป็นบางครั้ง เป็นผู้กล้าคิด กล้าตัดสินใจทำงานเพื่อส่วนรวมได้ผลดี น่าพอใจ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานเป็นบางครั้ง ได้ผลงานดีพอควร
๑	สามารถอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานกิจกรรมต่าง ๆ ในฐานะผู้นำกิจกรรม ประธานหรือผู้ร่วมงานได้บ่อยครั้ง เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อประชาธิปไตยเป็นครั้งคราว ปฏิบัติงานโดยอาศัยความคิดเห็นของตนเองเป็นส่วนใหญ่ การตัดสินใจไม่อยู่บนพื้นฐานของการเป็นเหตุเป็นผล

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์ครู เพื่อนนักเรียน
๒. พิจารณาคำสั่งแต่งตั้งการเป็นประธาน กรรมการนักเรียน
๓. พิจารณารายงานผลการปฏิบัติงาน/กิจกรรมต่างๆ

๔.๕) มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ หมายถึง การประพฤติตนที่แสดงถึงความสำนึกและความภูมิใจในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และวัฒนธรรมของชาติ

มุ่งเน้น ให้นักเรียนสำนึกและภูมิใจที่เกิดมาเป็นคนไทย และแสดงความจงรักภักดีโดยการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ทุกครั้งที่มีโอกาส

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	มีความสำนึกและภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทย แสดงออกถึงความจงรักภักดีโดยการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้วยความมุ่งมั่น ศรัทธา ซินชมยินดีจนเป็นแบบอย่างและแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติได้
๓	มีความสำนึกและภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทย แสดงออกถึงความจงรักภักดีโดยการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้วยความศรัทธา ซินชมยินดีจนเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๒	มีความสำนึกและภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทย แสดงออกถึงความจงรักภักดีโดยการทำประโยชน์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เมื่อมีผู้แนะนำ
๑	มีความสำนึกและภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทย แสดงออกถึงความจงรักภักดีโดยการทำประโยชน์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เมื่อถูกกำหนดให้ทำ

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน ครู เพื่อนนักเรียน
๒. ประเมินจากแฟ้มสะสมงาน
๓. พิจารณาจากภาพกิจกรรมของสถานศึกษาในโอกาสต่าง ๆ

๕) การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

๕.๑) ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลักภาษาไทย หมายถึงความสามารถในการพูด อ่าน เขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาไทยและเหมาะสมกับกาลเทศะ **มุ่งเน้น** ให้นักเรียน สามารถพูดและอ่านออกเสียงภาษาไทย คำควบกล้ำได้ถูกต้องตามอักขรวิธี และเขียนได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และเหมาะสมกับกาลเทศะ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ใช้ถ้อยคำสำนวน สละสลวย เข้าใจง่าย เหมาะสมกับกาลเทศะจนเป็นแบบอย่างและแนะนำผู้อื่นปฏิบัติให้ถูกต้องได้
๓	พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ใช้ถ้อยคำสำนวน สละสลวย เข้าใจง่าย เหมาะสมกับกาลเทศะจนเป็นแบบอย่างและแนะนำผู้อื่นปฏิบัติให้ถูกต้องได้เป็นบางครั้ง
๒	พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ใช้ถ้อยคำสำนวน สละสลวย เข้าใจง่าย เหมาะสมกับกาลเทศะจนเป็นแบบอย่างได้
๑	พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่ สละสลวย เข้าใจยากและไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน
๒. ประเมินจากการพูด อ่านและเขียนเรื่องราวที่กำหนด
๓. พิจารณาจากเกียรติบัตรและรางวัลต่าง ๆ
๔. ผลงานจากการเขียนของนักเรียน

๕.๒) มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย หมายถึง การแสดงความรัก ความหวงแหน และชื่นชมในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเองและชาติไทย

มุ่งเน้น ให้นักเรียน แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในความเป็นไทย คุ่มครอง เผยแพร่ ดูแล ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและชาติไทยให้ดำรงอยู่สืบไป

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นไทยและชาติไทย ร่วมอนุรักษ์ เผยแพร่ และสืบทอดให้ดำรงอยู่สืบไป พร้อมทั้งสามารถเป็นแบบอย่างกับผู้อื่นได้
๓	แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและชาติไทย ร่วมอนุรักษ์ เผยแพร่ และรักษาให้ดำรงอยู่สืบไป
๒	แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและชาติไทย พยายาม อนุรักษ์ให้ดำรงอยู่สืบไป
๑	มีความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและชาติไทยแต่ไม่ให้ความสำคัญในการดูแลรักษาและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมให้ดำรงอยู่สืบไป

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน ครู เพื่อนนักเรียน
๒. พิจารณาร่องรอยหลักฐานจากแฟ้มสะสมงาน
๓. ประเมินจากผลงาน / โครงการ
๔. ตรวจสอบการเข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษาและชุมชน

๕.๓) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อม ที่มีอยู่ให้ยั่งยืน หมายถึง การรู้จักใช้และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่าง คุ่มค่า และพัฒนาให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน

มุ่งเน้น ให้นักเรียน เห็นคุณค่าและรู้จักใช้ทรัพยากร พลังงาน สิ่งแวดล้อม อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้อย่างถนอมรักษาให้ใช้ได้นานและเกิดประโยชน์มากที่สุด รู้จักบูรณะ ซ่อมแซมหรือปรับเปลี่ยนของใช้เก่าหรือหมดสภาพการใช้งานได้ใหม่ เพื่อลดการทำลายสิ่งแวดล้อม เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและพัฒนาให้ยั่งยืน

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	รักษาและรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ่มค่า สามารถปรับเปลี่ยนของเก่าที่ใช้แล้วนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริม และรณรงค์ในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน
๓	รักษาและรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ สามารถปรับเปลี่ยนของเก่าที่ใช้แล้วนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ร่วมรณรงค์ในการ รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๒	รักษาและรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ สามารถปรับเปลี่ยนของเก่าที่ใช้แล้วนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในบางโอกาส
๑	รักษาและรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ตามความจำเป็นและตามคำแนะนำของผู้อื่น

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน ครู เพื่อนนักเรียน
๒. ประเมินผลจากผลงานโครงการ / กิจกรรม
๓. พิจารณาร่องรอยหลักฐานจากเอกสารอื่น ๆ เช่น แฟ้มสะสมงาน
๔. ตรวจสอบการเข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษาและชุมชน

๕.๒.๒ กิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน (ตามแบบ พร.๑ ข้อ ๒)

ขอบเขตในการพิจารณากิจกรรมหรือผลงานดีเด่นของนักเรียน ให้กรรมการพิจารณาตามเกณฑ์การประเมิน ๔ ประการ คือ คุณประโยชน์ คุณภาพ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการเผยแพร่ผลงาน ทุกประการต้องมีร่องรอยหลักฐานปรากฏชัดเจน

● ตัวอย่าง กิจกรรม/ผลงานดีเด่น

- กิจกรรม เช่น การเป็นประธานนักเรียน หรือกรรมการนักเรียน ประธานชุมนุม ผู้นำกิจกรรมต่าง ๆ ผู้นำเยาวชน ยุวเกษตรกร ผู้แทนเยาวชนเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ผู้แทนเยาวชนต่อต้านยาเสพติด เป็นต้น

- ผลงานดีเด่น เป็นผลงานหรือผลผลิตที่เกิดจากความสามารถด้านต่าง ๆ เช่น ด้านวิชาการ กีฬา ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ งานประดิษฐ์ งานช่างฝีมือ ด้านเทคโนโลยี เป็นต้น ที่มีความดีเด่นจนเป็นที่ยอมรับ ได้รับคัดเลือกเข้าประกวดแข่งขันในระดับสถานศึกษา ชุมชน อำเภอ เขต พื้นที่การศึกษา จังหวัด ภูมิภาค ระดับประเทศ หรือนานาชาติ

การประเมินกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน ให้กรรมการประเมินพิจารณา กิจกรรม/ผลงานดีเด่นที่นักเรียนนำเสนอเพียง ๓ ชิ้น (หากมีมากกว่าให้ใช้พิจารณาเป็นส่วนประกอบ) โดยพิจารณากิจกรรม/ผลงานดีเด่นจากสิ่งที่ปรากฏ ๔ ประการ คือ ๑) คุณประโยชน์ ๒) คุณภาพ ๓) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ๔) การเผยแพร่ผลงาน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๑) คุณประโยชน์ หมายถึง กิจกรรมหรือผลงานนั้นก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต สภาวะแวดล้อม และเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่กิจการเพื่อส่วนรวมในกลุ่มนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน อำเภอ เขต พื้นที่การศึกษา จังหวัด ภูมิภาค ระดับประเทศ หรือนานาชาติ

๒) คุณภาพ หมายถึง กิจกรรมหรือผลงานนั้นประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพ มั่นคง เป็นแบบอย่างที่ดี ได้รับคัดเลือกส่งเข้าประกวดแข่งขัน สามารถสร้างชื่อเสียงได้รับการยอมรับ และไว้วางใจจากกลุ่มเพื่อนนักเรียน ตลอดจนครูอาจารย์และบุคคลทั่วไป ทั้งในระดับสถานศึกษา ชุมชน อำเภอ เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด ภูมิภาค ระดับประเทศ หรือนานาชาติ

๓) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง กิจกรรมหรือผลงานนั้นเกิดจากการรวบรวม ผสมผสาน เชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมที่หลากหลายมาสร้างเป็นความรู้ใหม่ด้วยตนเองอย่างมีหลักเกณฑ์ พัฒนาและริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

๔) การเผยแพร่ หมายถึง กิจกรรมหรือผลงานนั้น ได้มีการถ่ายทอด ให้ผู้อื่นได้รับรู้ ผ่านสื่อต่างๆ เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน อำเภอ เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด ภูมิภาค ระดับประเทศ หรือนานาชาติ

การให้ระดับคะแนนกิจกรรมและผลงานดีเด่นของนักเรียน มีวิธีพิจารณา ดังนี้

๑.๑) คุณประโยชน์

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือสภาวะแวดล้อม หรือเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่กิจการส่วนรวม กลุ่มเพื่อนนักเรียน ได้รับผลดี มีร่องรอยหลักฐานชัดเจนเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ หรือนานาชาติ
๓	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือสภาวะแวดล้อม หรือเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่กิจการส่วนรวม กลุ่มเพื่อนนักเรียน ได้รับผลดี มีร่องรอยหลักฐานชัดเจนเป็นที่ยอมรับในระดับจังหวัด หรือภูมิภาค
๒	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือสภาวะแวดล้อม หรือเสริมสร้างความเจริญแก่กิจการส่วนรวม กลุ่มเพื่อนนักเรียน ได้รับผลดี มีร่องรอยหลักฐานชัดเจนเป็นที่ยอมรับในระดับอำเภอ หรือเขตพื้นที่การศึกษา
๑	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือสภาวะแวดล้อม หรือเสริมสร้างความเจริญแก่กิจการส่วนรวม กลุ่มเพื่อน และนักเรียน ได้รับผลดีมีร่องรอยหลักฐานชัดเจน เป็นที่ยอมรับในระดับสถานศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษา หรือในชุมชน

๑.๒) คุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ เป็นแบบอย่างที่ดีหรือสามารถสร้างชื่อเสียงจากการเข้าประกวดหรือแข่งขันได้รับรางวัลเป็นที่ยอมรับและได้รับความไว้วางใจในระดับประเทศ หรือนานาชาติ
๓	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ เป็นแบบอย่างที่ดี หรือสามารถสร้างชื่อเสียงจากการเข้าประกวดหรือแข่งขันได้รับรางวัลเป็นที่ยอมรับและได้รับความไว้วางใจในระดับจังหวัด หรือภูมิภาค
๒	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ หรือได้รับคัดเลือกเป็นผู้แทนเข้าประกวดหรือแข่งขัน ในระดับอำเภอ หรือเขตพื้นที่การศึกษา
๑	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ โดยได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้แทนเข้าประกวดหรือแข่งขันในระดับสถานศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษา หรือในชุมชน

๑.๓) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอเกิดจากการเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์เดิมของตนเองมาสร้างเป็นความรู้ใหม่ตามความคิดของตนเองอย่างมีหลักการ มีความคิดริเริ่มและพัฒนาสิ่งใหม่ที่มีรายละเอียดและซับซ้อน มีผลงานแปลกใหม่ที่เป็นประโยชน์ โดยสามารถบอกรายละเอียดของกิจกรรมที่ปฏิบัติหรือผลงานที่นำเสนอได้ชัดเจนน่าเชื่อถือ
๓	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอเกิดจากการเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์เดิมของตนเองมาสร้างเป็นความรู้ใหม่ตามความคิดของตนเอง ริเริ่มและพัฒนาสิ่งใหม่ที่ไม่ซับซ้อน มีผลงานแปลกใหม่ที่เป็นประโยชน์ โดยสามารถบอกรายละเอียดของกิจกรรมที่ปฏิบัติหรือผลงานที่นำเสนอได้
๒	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอเกิดจากการเชื่อมโยงความรู้ของตนเองกับประสบการณ์เดิมสร้างเป็นความรู้ใหม่ ผสมกับการชี้แนะของผู้อื่นบางส่วน ริเริ่มและพัฒนาสิ่งใหม่ที่ไม่ซับซ้อน มีผลงานที่เป็นประโยชน์ โดยสามารถบอกรายละเอียดของกิจกรรมที่ปฏิบัติหรือผลงานที่นำเสนอได้

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๑	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอเกิดจากการเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์เดิมของตนเองสร้างเป็นความรู้ใหม่ผนวกกับการชี้แนะของผู้อื่นเป็นส่วนใหญ่ริเริ่มและพัฒนา สิ่งใหม่ที่ไม่ซับซ้อน โดยสามารถบอกรายละเอียดของกิจกรรมที่ปฏิบัติหรือผลงานที่นำเสนอได้

๑.๔) การเผยแพร่

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอได้มีการเผยแพร่ผ่านสื่อในระดับประเทศหรือนานาชาติ
๓	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอได้มีการเผยแพร่ผ่านสื่อในระดับจังหวัด หรือภูมิภาค
๒	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอได้มีการเผยแพร่ผ่านสื่อในระดับอำเภอหรือเขตพื้นที่การศึกษา
๑	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอได้มีการเผยแพร่ผ่านสื่อในระดับสถานศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษา หรือในชุมชน

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. พิจารณาจากหลักฐาน เอกสารคำสั่งแต่งตั้ง เกียรติบัตร รางวัลจากการประกวดการแข่งขันต่าง ๆ
๒. สัมภาษณ์กลุ่มเพื่อนนักเรียน ผู้ร่วมงาน / กิจกรรม ครู
๓. วิเคราะห์จากรายงานผลการทำงาน กิจกรรม โครงการ ผลงานต่าง ๆ
๔. การนำเสนอผลงาน

๕.๓ การสรุปผลการประเมินของนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน (ตามแบบ พร.๒)

ให้สรุปข้อคิดเห็นของคณะกรรมการที่มีต่อนักเรียนที่เข้ารับการประเมินว่าเพราะเหตุใดจึงเห็นว่านักเรียนที่เสนอมานี้สมควรได้รับรางวัลพระราชทาน หรือรางวัลชมเชย

๖. ขั้นตอนการจัดทำคะแนนและเกณฑ์การพิจารณา

๖.๑ ขั้นตอนการจัดทำคะแนน

เมื่อคณะกรรมการประเมินแต่ละคนให้คะแนนตามรายการในแบบประเมินของตนและรวมคะแนนแต่ละด้านไว้ แล้วให้ประธานและคณะกรรมการประเมินอภิปรายร่วมกันให้ได้ข้อยุติ และสรุปผลการประเมินในแบบสรุปผล (อยู่แผ่นหลังสุดของแบบประเมิน) ดังนี้

๑. ตรวจสอบผลรวมของคะแนนแต่ละด้านของกรรมการแต่ละคน

๒. ผลรวมของคะแนนแต่ละรายการของกรรมการทั้งชุด

๓. หาค่าเฉลี่ยของการประเมินคุณลักษณะพื้นฐาน เพื่อประเมินการผ่านเกณฑ์ข้อที่ ๑ โดยการนำคะแนนของกรรมการแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนผลรวมของแต่ละรายการจากข้อ ๒ ตั้งหารด้วยผลคูณของจำนวนกรรมการทั้งหมดกับจำนวนรายการประเมินของข้อนั้น ๆ (ใช้ทศนิยม ๒ ตำแหน่ง ไม่ปัดเศษ)

ตัวอย่าง รายการที่ ๑.๑ ได้คะแนนรวม ๕๖ จำนวนกรรมการ ๕ คน จำนวนข้อย่อย ๓ ข้อ ได้เท่ากับ $56 \div (5 \times 3) = 3.73$

๔. นำค่าเฉลี่ยแต่ละรายการ (ผลจากข้อ ๓) รายการที่ ๑.๑ ถึง ๑.๕ มารวมกัน แล้วหารด้วย ๕ ได้เป็นค่าเฉลี่ยของการประเมินด้านคุณลักษณะพื้นฐาน (A)

ตัวอย่าง ค่าเฉลี่ยรายการที่ ๑.๑ ถึงรายการที่ ๑.๕ เท่ากับ

$$3.73 + 3.85 + 4.00 + 3.80 + 3.73 / 5 = 3.82$$

๕. หาค่าเฉลี่ยของการประเมินกิจกรรม/ผลงานดีเด่น เช่นเดียวกับข้อ ๓

๖. นำค่าเฉลี่ยแต่ละรายการ (ผลจากข้อ ๕) รายการที่ ๑ ถึง รายการที่ ๓ มารวมกัน แล้วหารด้วย ๓ ได้เป็นค่าเฉลี่ยของการประเมินกิจกรรมหรือดีเด่น (B)

ตัวอย่าง ค่าเฉลี่ยรายการที่ ๑ ถึงรายการที่ ๓ เท่ากับ $3.73 + 3.50 + 3.40 / 3 = 3.54$

๗. หาค่าคะแนนเฉลี่ยรวมของนักเรียนโดยนำผลรวมของค่าเฉลี่ยของการประเมินด้านคุณลักษณะพื้นฐาน (A) รวมกับค่าเฉลี่ยของการประเมินกิจกรรมหรือดีเด่น (B) หารด้วย ๒

ตัวอย่าง ค่าเฉลี่ยของการประเมินด้านคุณลักษณะพื้นฐาน + ค่าเฉลี่ยของการประเมินกิจกรรมหรือดีเด่น เท่ากับ $3.82 + 3.54 = 3.68$

จากนั้น นำผลไปใช้ในการพิจารณาและอภิปรายเพื่อคัดเลือกนักเรียน ว่าสมควรเสนอให้เข้ารับรางวัลพระราชทาน หรือสมควรได้รับรางวัลชมเชย และคณะกรรมการจะต้องสรุปความคิดเห็นในภาพรวมว่าเหตุใดนักเรียนจึงสมควรได้รับรางวัลนั้น

ตัวอย่าง สรุปรายการให้คะแนนของคณะกรรมการในแบบ พร. ๑

สรุปผลการประเมินเด็กชายวินัย ใจเที่ยง จากคณะกรรมการ ๕ คน แสดงในตาราง ดังนี้

รายการประเมิน (จำนวนรายการ)	คะแนนของกรรมการคนที่					ผลรวมของ คะแนนแต่ละ รายการ	ค่าเฉลี่ยแต่ละ รายการ	หมายเหตุ
	๑	๒	๓	๔	๕			
๑. คุณลักษณะพื้นฐาน (๑๘ ข้อ)								
๑.๑ การศึกษาเล่าเรียน (๓ ข้อ)	๑๑	๑๒	๑๑	๑๑	๑๑	๕๖	๓.๗๓	← $56/(5 \times 3)$
๑.๒ การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน (๔ ข้อ)	๑๖	๑๔	๑๕	๑๖	๑๖	๗๗	๓.๘๕	← $77/(5 \times 4)$
๑.๓ สุขภาพอนามัย (๓ ข้อ)	๑๒	๑๒	๑๒	๑๒	๑๒	๖๐	๔.๐๐	
๑.๔ ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรม (๕ ข้อ)	๒๐	๑๕	๒๐	๒๐	๒๐	๙๕	๓.๘๐	
๑.๕ การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม (๓ ข้อ)	๑๑	๙	๑๒	๑๒	๑๒	๕๖	๓.๗๓	
รวมคะแนนคุณลักษณะพื้นฐาน	๗๐	๖๒	๗๐	๗๑	๗๑	๓๔๔	๓.๘๒	← A
๒. กิจกรรม / ผลงานดีเด่น (๑๒ ข้อ)								
๒.๑ รายการที่ ๑ (๔ ข้อ)	๑๔	๑๕	๑๕	๑๕	๑๖	๗๕	๓.๗๕	← $75/(5 \times 4)$
๒.๒ รายการที่ ๒ (๔ ข้อ)	๑๔	๑๕	๑๓	๑๔	๑๔	๗๐	๓.๕๐	
๒.๓ รายการที่ ๓ (๔ ข้อ)	๑๔	๑๔	๑๒	๑๔	๑๔	๖๘	๓.๔๐	
รวมคะแนนกิจกรรม / ผลงานดีเด่น	๔๒	๔๔	๔๐	๔๓	๔๔	๒๑๓	๓.๕๕	← B
คะแนนเฉลี่ยรวม (A + B) / ๒							๓.๖๘	← C

$$(๓.๘๒ + ๓.๕๕) / ๒ = ๓.๖๘$$

เมื่อพิจารณาคะแนนของเด็กชายวินัย ใจเที่ยง พบว่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะพื้นฐาน (A) และคะแนนกิจกรรม/ผลงานดีเด่น (B) ผ่านเกณฑ์ (ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ ทั้ง ๒ ด้าน) และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยทั้ง ๒ ด้านมาหาค่าเฉลี่ยผลการประเมินได้ ๓.๖๘ (C) แสดงว่าผ่านเกณฑ์การรับรางวัลพระราชทาน (เพราะได้ค่าเฉลี่ยสูงกว่า ๓.๕๐) สรุปได้ว่าเด็กชายวินัย ใจเที่ยง มีสิทธิ์ได้รับรางวัลพระราชทาน ถ้าเป็นผู้ได้คะแนนสูงสุดในกลุ่มผู้แข่งขันกลุ่มเดียวกัน

๖.๒ เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน และรางวัลชมเชย

นักเรียนที่มีสิทธิ์รับรางวัลพระราชทาน จะต้องผ่านเกณฑ์ ดังนี้

๑. ได้คะแนนการประเมินคุณลักษณะพื้นฐานเฉลี่ยแต่ละข้อ (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และได้คะแนนเฉลี่ยรวมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐
๒. ได้คะแนนกิจกรรม/ผลงานดีเด่นเฉลี่ยแต่ละข้อ (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และได้คะแนนเฉลี่ยรวมทุกข้อไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐
๓. ได้คะแนนเฉลี่ยรวมของคุณลักษณะพื้นฐานกับคะแนนกิจกรรม/ผลงานดีเด่น (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐
๔. ได้คะแนนเฉลี่ยรวมจากกรรมการทุกคนสูงสุด และได้รับคะแนนเฉลี่ยรวมสูงสุดจากกรรมการแต่ละคนเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่ทำการประเมิน

นักเรียนที่มีสิทธิ์รับรางวัลชมเชย

นักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นลำดับที่ ๒ และ ๓ จะได้รับรางวัลชมเชย (มี ๒ รางวัล) ซึ่งต้องผ่านการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด เมื่อผ่านเกณฑ์ ต่อไปนี้

๑. ได้คะแนนการประเมินคุณลักษณะพื้นฐานเฉลี่ยแต่ละข้อ (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และได้คะแนนเฉลี่ยรวมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐
๒. ได้คะแนนกิจกรรม/ผลงานดีเด่นเฉลี่ยแต่ละข้อ (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และได้คะแนนเฉลี่ยรวมทุกข้อไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

หมายเหตุ

๑. คณะกรรมการประเมินที่ดำเนินการประเมินในแต่ละขั้นตอนจะต้องตัดสินผลการคัดเลือก พร้อมทั้งส่งเอกสารประกอบมาให้ครบถ้วน
๒. ให้คณะกรรมการตัดสินผลการคัดเลือกสรุบบันทึกผลการคัดเลือกลงในแบบสรุปพฤติกรรมและผลงานดีเด่นของนักเรียน
๓. คณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน จะเป็นผู้พิจารณาตัดสินผลการคัดเลือกทุกระดับ ทุกขนาด เป็นขั้นตอนสุดท้ายแล้วจึงเสนอผลให้กระทรวงศึกษาธิการลงนามและประกาศผลต่อไป

